

Kéziratok, amelyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 16. szám.
Postatakarék számla száma 12980.
Kiadó-tulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár cm.-ként: szöveggel és nyilttér 1-50 dinár, rendes 1- Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

IX. Évf.

Murska Sobota, 1930. június 15.

24. Szám.

A kínai éhínség.

Három kínai tartományból közölnek jelentéseket legújabbán, de ezek is épen elégségesek arra, hogy az ember megborzadjon annak a szörnyűséges nyomoruságnak a tapasztalatára, amely ebben a három szerencsétlen tartományban jelenleg uralkodik. Egy misszionárius hozott hirt mostanában arról, hogy milyen a helyzet Sanszi, Senszi és Kansza tartományokban. Ennek a nagy nyomornak az okai a rossz termés, a komplikált katonai helyzet és a mohamedánok felkelése.

Ezen az éhségsújtotta területen fekvő városokban naponta legalább is kétszáz ember hal éhen. Senszi tartományból Kanszába vezető ut tele van éhenhalt emberek holttesteivel. Ezek a szerencsétlenek Kanszába próbáltak menekülni, hogy ott találjanak ételmet, de utközben ezrével haltak el. Talált a misszionárius egy napon ötven olyan holttestet, melyet a farkasok meg a kutyák marcangoltak szét.

Az emberevés nagy mértékben terjed. Éhező parasztok egy esetben agyon vertek harminc kínai katonát s elfogyasztották őket. A keresztény hittérítők minden módon segítik a nyomorgókat, sajnos azonban, kellő eszközök hiányában a mentés bizony nem igen eredményes. A keresztény misszióknak pedig harminc tagja a tifusz járványnak esett áldozatul. A nagy nyomor következtében újra lábra kapott a gyermekvadász, a szülők eladják gyermekeiket, mert nem tudnak nekik ételmet adni. Azt mondja a hirt-hozó misszionárius, hogyha nem érkezik gyors segély, akkor rövid időn belül egy millió embernek kell elpusztulnia Kanszában.

A múlt évben Sanszi tartományban három millió dollárt adtak ki az éhezők támogatására, míg Sensziben ugyan erre a célra két millió dollárt, melyből otthon a tartományban alig csak százezer dollár jött össze. De bármily nagyok is ezek az összegek, némely vidéken nem sokat lehetett segíteni, mert az éhínséghez még rendkívül kemény tél is járult.

Három éve már — vagyis 1927.-től 1930.-ig katasztrófálisan rossz volt a termés. És ezeken

Politikai hírek.

Uj törvény a kényszer-munkáról. Megjelent az új törvény, amely a kényszermunkák teljesítéséről és lerovásáról tartalmaz intézkedést. Minden természeti és jogi személy, ha adófizető, kényszermunkára rendelhető. A kényszermunkára kötelezettek ott rendelhetők ki, ahol állandó lakásuk van, illetve, ahol adót fizetnek. Minden természeti vagy jogi személy csak egy helyen tartozik kényszermunkát teljesíteni. Megállapítja a törvény, hogy a jogi személyek, részvénytársaságok, szövetkezetek, társaságok a kényszermunkát hogyan és hol teljesítsék. — Megjelent még egy törvény, mely a közutakról és a közlekedési intézményekről szóló eddigi törvényeket, — tekintettel a katonai járművekre — módosítja, illetve bizonyos korlátozásokkal látja el.

Ausztria és Olaszország. Megszűnt a vizumkényszer

Ausztria és Olaszország között június elsejétől kezdődőleg. A két ország polgárai egyik országból a másikba közönséges utlevelekkel teljesen szabadon közlekedhetnek.

Az osztrák szövetségi kancellár Dr. Schober elfogadta a magyar kormány meghívását s még június vége előtt látogatást tesz Budapesten.

Magyarország. Június 4.-én mullott tíz éve, hogy a trianoni békét aláírták a hatalmak. Ezen alkalomból Magyarországon mindenütt nagy manifesztációk voltak a békeszerződések megváltoztatása érdekében s ezeken a manifesztációkon nemcsak egyes körök, egyes pártok, — hanem osztatlanul egész Magyarország részt vett. Ez a nap az egész országban gyásznappal volt. Délben mindenütt minden munka, minden forgalom, üzlet stb. tíz percre megállt. A főünnepség a kép-

az inséges területeken folyik a háború, holott ha béke lenne, a Sárga folyó völgyébe egy alagut vezetésével annyi öntözhető termő földet lehetne nyerni, hogy az éhínség veszedelme egyszerre el lenne hárítva.

Sanszi tartományban egyes vidékeken oly szigorú tél volt, hogy a legutóbbi negyven év alatt nem volt még ehhez hasonló eset. A hőmérő tizenkét fokkal hidegebbet mutatott, mint aminőt a lefolyt négy év alatt feljegyeztek.

Legsúlyosabb a helyzet Sanszi tartományban, mely a Wei folyó völgyében fekszik. A tartománynak 1929-ben hat millió lakosa volt, de ebből két millió éhen halt. S a helyzetből arra kell következtetni, hogy még az idei év vége előtt jóval, talán augusztusig még két milliónak kell éhen halnia, mert kívülről segíteni lehetetlen, mert szállításról beszélni sem lehet.

Állat nincs, levágták és megégették mind, a szekereket pedig összevágták és elégették, elfűtötték. Ahól kapni valamelyes ételmiszert, az tízszer drágább, mint máskor. Egy tonna szén százötz kínai dollár, a faszén pedig százkilencven dollár.

Megtörtént, hogy a tanul-

mányuton levő megbízott egy nyolcszáz főnyi lakosságú faluba érkezett, ahol már három hónap óta nem láttak kenyert. Amint itt megkezdtek a kenyérkiosztást, a kiéhezett és a sok nyomoruságtól és szenvedéstől félig megőrült emberek olyan állatias-sággal rohantak meg a kocsikat, hogy a katonáknak korbácsveréssel kellett megfékezni az embereket, — különben a rendes kiosztás lehetetlen lett volna.

Ilyen borzalmak vannak a szerencsétlen Kínában, míg Amerikának az a baja, hogy túl sok a kenyérnek valója!

Kell ennél förtelmesebb háború? Pr. M.

Európában meg a diplomás emberek megölik magukat és családjukat, mert nemzetiségi okokból az országok megfosztották őket — az embertársukat — kenyerüktől, állásuktól; de kártérítésükről önmagukból kiindulólag nem gondoskodnak, hja még rendes nyugdíjról sem. Éheznek és ezért öngyilkosok lesznek az emberek ezrei, mert nem tudnak kenyérhez jutni. A munkanélküliség emelkedik. A kínai éhínség Európában is megtalálható, csak mások az okok, végeredményben egyformák. (Szerk.)

viselőházban folyt le. A képviselők fekete ruhában jelentek meg s az ünnepi beszédet gróf Apponyi Albert mondta, ki annak idején a szerződések aláírásánál jelen volt. Apponyi beszédében előadta, hogy Magyarország miért tartja sérelmesnek a trianoni békét s elmondotta, hogy a magyar nemzet ebbe belenyugodni nem tudván, ellene az igazság fegyverével mindaddig fog küzdeni, míg eredményhez jutand. A szociál-demokrata párt nevében Farkas István képviselő olvasott föl deklarációt, azután a gyász jelül az ülést tíz percre felfüggesztették. Este egész Budapesten mindenfelé voltak manifesztációk, deklarációkat fogadtak el és olvastak fel, melyek értelmében megkeresendő a Népszövetség, hogy hasson oda, hogy Magyarország sérelmei a békeszerződések revíziójával orvosoltassanak s az elszakított területek csatoltassanak vissza. Ez a kívánsága a külföldön és az Amerikában élő magyaroknak is, kik ez érdemben Hoover elnöknek emlékiratot is nyújtottak át, amelyben szintén követelik a revíziót.

Románia. Romániában június hetedike történelmi nevezetességű nap volt. Károly trónörökös repülőgépen visszatért az országba, hol a hadsereg és a polgárság fogadta. Károly trónörökös a liberális kormány 1926. január 4.-én lemondatta s kényszerítette az ország elhagyására. A trónörökös azóta külföldön, — legtöbbit Párisban tartózkodott, míg most a kormány tudtával és beleegyezésével visszatért az országba. Károly trónörökös néhány nappal ezelőtt csendben elhagyta Franciaországot s Monakóba ment. Innen folytatta útját Románia felé. A magyar határon rövid időre leszállt, benzint vett fel, azután tovább szállt Kolosvárra, majd innen Romániába, hol azonnal érintkezésbe lépett a kormánnyal s a hadsereg vezetőivel. A Maniu kormány, Károly herceg megérkezésével lemondott. Mironescu új kormányt alakított, amely összehívta az alkotmányozó nemzetgyűlést, amelynek feladata, hogy Károly trónörökös királynak kiáltssa ki.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1930. JUNIUS hó 30. nap 25 hét.

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
15 Vasár.	I. Szent. vas.	Vitus
16 Hétfő	Benő	Justina
17 Kedd	Adolf pk.	Volmar
18 Szerda	Gyárfás	Gervasius
19 Csüt.	Ürnapja	Silverius
20 Péntek	Szilvér pk.	Silas
21 Szomb.	G. Alajos	Albanus

Vásárok:

15. Gornji Petrovci, 16. Dol. Lendava, Proszjenjakovci, 18. Doklezsovsje, 19. Dolenci, 21. Gornja Lendava.

Időjárás:

A hűvösebb éjszakák elmúltával csapadékok.

Kereskedelmi áruk:

100 kg. Buza	Din.	180—
" " Rozs	"	140—
" " Zab	"	180—
" " Kukorica	"	130—
" " Köles	"	120—
" " Hajdina	"	140—
" " Széna	"	60—115
" " Bab cseres.	"	400—
" " Vegyes bab	"	325—
" " Krumplic	"	50—75
" " Lenmag	"	480—500
" " Lóhermag	"	1000—1400
Bika	8.— 9.—	9:50 10.
Üsző	7.— 7:50	8.— 8:50
Tehén	4.— 5.—	6.—
Borju	— — —	14.— —
Sertés	— — —	16.— —
Zsir l-a	— — —	29.— 30.—
Vaj	— — —	35—40
Szalonna	— — —	23.— 25.—
Tojás 1 drb.	— — —	0.75

Valuta:

Zürichben 100 Din = 9.1275 sfrk.

100 Doll. (E. A.) adnak itt	5617 Din-t
100 Pezoért (Urug.)	4900 "
100 Márkért	1349 "
100 Frankért (Páris)	221 "
100 Pengőért	990 "
100 Schil. (Bécs)	798 "
100 Cseh kor.	168 "

A kémkedés.

Amikor lefoglaltak — egy halottat.

Wynanky kapitány csak Kölnbe vallotta be gyermeke anyjának, hogy retentő fájdalmak kínozzák. Már későn érkezett aztán az orvosok segítsége is, mert még aznap este gennyes vakbélgyulladásban kiszenvedett. Wynanky családja még azt se akarta megengedni Annamária Lessernek, hogy jelen legyen a temetésén, mert a gonosz emberek azzal gyanúsították a szerencsétlen leányasszonyt, hogy ő okozta a kapitány halálát. Már minden előkészület megtörtént a temetésre és Annamarie Lesser szállodabeli szobájában zokogott, amikor megjelent nála a kölni hadtestparancsnokság egyik főhadnagya, aki Wynanky feljegyzései után érdeklődött. Csak most jutott eszébe Annamarie Lessernek, hogy a végtelenül fontos iratok és jegyzetek annak a mellénynek a bélésebe vannak bevarrva, amelyben Wynanky el akarták temetni. Alig két perc múlva katonai bizottság jelent meg a halottasházban, amelynek vezetője lefoglalta a halottat és a családtagokat nyomban eltávolította.

Csak félóra múlva kezdődhetett azután a gyászszertartás, miután ad-

— Murszka Szobotai községi képviselői testületi tagnak Dobrai János helyébe Dr. Bölcs Gyula gyógyszerész lett téve. (Szreszko nacselsztvo M. Szobota 172/11 5. jun. 1930.)

Kuzmai községi képviselői testületi tagnak Roposa József helyébe Skalics József tétel. (Szt. nacs. M. Szobota 200/3 5. jun. 1930.)

— **Vérmérgezést kapott és meghalt.** Dobrovnikon a „Nasici“ faktermelő vállalat egyik erdő őre, László N., fegyverét akarván kilőni, valahogy mindkét cső elsült, miközben a lövés Lászlót megsebezte. Mivel a sérülés könnyebb természetű volt, László nem gondozta a sebet, míg később vérmérgezés lépett fel, amelybe László belehalt. Az erdős sorsa annál tragikusabb, mert hét árvaat hagyott hátra.

— **Egy katona a vízbe fult.** A legutolsó árvíz alkalmával Dolnja Lendván egy katonai kocsi a rajt ülő katonákkal belefordult a Lendva folyóba. A lovakat hajtó katona a vízbe fult, két katona kiszabadult, a lovakat is sikerült kimenteni.

— **Kigyócsipés.** A napokban Forján Gizella 14 éves göntérházi (genterovci) leányt bal lábán egy mérges kigyó megcsipte. Az erdőben szénát takartak s a kigyó észrevétlenül csipette meg a lány bal lábát s életveszélyes sebet ejtett rajta. Dr. Preisz, dolnja-lendvai orvos részesítette a leányt első segélyben s mentette meg a baj következményeitől.

— **A ginyóci Ledava hid.** A Ledava folyón Ginyócnál van egy „múrtárgy“, egy úgynevezett hid. Néha át lehet menni rajta, néha pedig nem. A mult turniscei vásár alkalmával egy idegen kereskedő hét tehenet vásárolt s ezeket kellett Dolnja Lendvára hajtani az állomásra. Az ut ezen a hidon át vezet. A tehenek közül kettő a hid rossz állapota miatt a vízbe esett, öt szerencsésen átjutott rajta.

A teheneket úgy kellett a folyóból kivontatni. Akik erre illetékesek, talán mégis csak tehetnének valamit ezekkel a hiddal. Vagy szüntessék be rajta a közlekedést végképen, vagy pedig esetleg talán, — talán, mégis csak meg kellene csinálni s azután karban tartani. Mi történhetik itt éjnek idején? Valaki csak gazdája ennek műtárgynak? Igaz, hogy már ember emlékezet óta lóg a levegőben ez a hid, mint a Mohamed koporsója.

— **Fonóiskola Ptujban** két évi kurzusával f. é. szept. 1.-én kezdődik. Az érdeklődők a községi előjáróknál megkapják a kellő felvilágosításokat. (Szt. nacs. M. Szobota 4997/1—9 jun. 1930.)

— **Kivándorlók figyelmébe!** USA-ból Kanadából egy járásunkbeli kivándorlót deportáltak, mert nem volt beutazási engedélye. Egy Wagner Ferenc nevű addig ígért munkaalkalmat, jó helyet, fűt-fát, amíg a járásunkbeli ráadta a fejét és kivándorolt USA-ba. Alig volt ott néhány hónapig, elfogták, 4 hónapra elzárták és karhatalommal haza ide Prekmurjébe toloncolták. Az itteni lakosság figyelmeztesse Kanadában levő hozzátartozóit, hogy USA-ba beutazási engedély nélkül semmi esetre, senki biztatására ne vándoroljon, mert könnyen megtörténhetik az az ingyen utazása, hogy nem vissza Kanadába, hanem ide a járásunkba toloncolják az illetőt. (Szt. nacs. M. Szobota 3075/3. 3. június 1930.)

— **A szotnai tűzoltó egyesület** szépségversenyt rendez Sv. Jurijn jun. 25-én. Nem hiába érkezett meg olykorán az idén a kakuk madár, mintha sejtette volna, micsoda újdonságnak adhat jelt kellemes hangjával, üdvözölni akarta a hegyvidéki goricsánecok szépségversenyét. Fel is kereste a legmagasabb fák tetejét, hogy legelső helyen szemlélhesse a nagy csodát.

Látszik, hogy a hegyvidéki goricsánecok mennyire haladnak, ma már nemcsak mágnási öltözetben, de szépségben is tul akarják szárnyalni a várost. Nem hiába mosakodnak Lendva vize varázsló habjaiban! Csupa tündérek vesznek részt e ritka mulatságon. A rádió értesülése szerint Amerika is részt akar venni a versenyen, repülőit máris mozgósították. Csak Zeppelin ne jöjjön, mert a leszállás nehézséget okozna. A verseny tényleg elsőrendű lesz! Két műzene fog játszani, tamburások és elsőrendű cigány zene. Amint halljuk a hölgyek csakis tűzoltó egyenruhában jelenhetnek meg, de csáklya nélkül. Állítólag két autójárat is lesz, talán vagy 50—50 személy részére, délután 5 órára már Sv. Jurijban állomásoznak. A vendéglős már előre megrendelte a friss italokat, csirkékről és tyukokról nem is kell gondoskodni (mert a vendéglős szakmája). Hölgyek állítólag csak 30 éven felüliek jönnek számításba, úgy szintén, ha lehet magassarku cipőben jelenjenek meg, fürdőruhát is hozzanak, mert ha az idő megengedi, Lendva vize kellemes fürdőkúrákat nyújt. Ugy a belépőjegyeket, mint a fürdőcédulákat természetesen már idejekorán kell megszerezni, nehogy a tulszofolás esetén hely nélkül maradjanak. Az előkészületek úgy a tűzoltóság mint a vendéglős részéről nagyban folynak. Tehát hölgyek, a rekordról le ne késsenek! W.

— **Nős földmives mint teológus.** A csákoveci törvényszék büntetőtanácsa, a napokban ítélezett Ciglár Iván földmives bűnügyében, akit az államügyész lopás, szélhámosság és csavargással vádol. Ciglár fiatal, nős földmives, több ízben volt büntetve különféle kihágásért. Egy napon felkereste Kollár polgári isk. igazgatót és felvilágosítást kért a magánvizsgákra vonatkozólag, valamint egy bi-

digra a katonai bizottság már a nagy kémkedési ügy följegyzéseinek birtokába jutott.

Annamarie Lessert ugyanez a főhadnagy Berlinbe kísérte és bemutatta az öreg Mathesiusnak. Ez a teljes sötétségben dolgozó ember, akinek még a létezéséről se nagyon tudtak a német fővárosban, érezte, hogy a szerencsétlen asszony öngyilkosságot követ el, ha nem tud olyan tartalmat adni életének, amely minden percét lekösse. Mathesius ilyenformán tisztán emberi érzésből felajánlotta a fiatal leányasszonynak, hogy folytassa szerelmese munkáját. Annamarie Lesser kapva kapott az ajánlaton. Ezzel azután kezdetét is vette az a maga nemében példátlanul álló kémnői karrier, melynek egyes állomásai egyenesen detektivregénybe illők.

A fiatal kémnő megfigyeli a lövészárokharc titkos kipróbálását.

Először a Vogézekbe vezetett Annamarie Lesser útja, aki tizenhat éves svájci festőnőként járta be ezeket a stratégiai szempontból döntő jelentőségi hegyeket. A Vogézekben éppen titkos hadgyakorlatot tartottak a franciák, amelyekről csak annyit

árultak el a nyilvánosság előtt, hogy egy közel állomásozó hadosztály a Vogézekben tartja az évi gyakorlatait. Annamarie Lesser megállapította, hogy nem egy hadosztály, hanem másfél hadtest tart gyakorlatokat a Vogézekben, hogy ezek során próbálják ki azt az új hadviselési módot, amely azután a világháborúban olyan nagy szerepet játszott: a lövészárokharcot.

A német kémnőnek sikerült az egyik tüzérkapitánnyal összeismerkednie, aki beleszeretett a leányba és meg is kérte a kezét. Ennek a francia kapitánynak társaságában járta be a francia csapatok harc vonalát Annamarie Lesser és ő leplezte le azután a német nagyvezérkar előtt a franciák által kipróbált új hadviselési mód minden titkát.

Elképzelhető, hogy ezután az óriási jelentőségű kémkedési ut után továbbra is a legnehezebb feladatokkal bízták meg Annamarie Lessert. A szűkszavu Mathesius most a belga erődök fegyverzetének és páncéljainak kikémlését tette a gyönyörű asszony feladatává és Annamarie Lesser most mint francia leány utazott hamis francia utlevéllel Brüsszelbe. A gyönyörű teremtés itt is hatalmas fel-tűnést keltett és egy fiatal belga hadnagy, René Austin szeretett bele. Aus-

tin hadnagy társaságában könnyű volt a német kémnőnek megszereznie a híres belga erődök minden titkos adatait. Ezeknek a feljegyzéseknek köszönhetik a világháború alatt a németek azt, hogy olyan szenzációsan gyorsan sikerült a legerősebb erődöket, mint például Lüttichet és Namurt, elfoglalniok.

Ezért az utért a németek legkiválóbb kémnője majdnem az életével fizetett. Egy hirtelen szélroham kitépte a kezéből azokat a titkos feljegyzéseket, amelyekbe a belga erődök páncélkúpólainak méreteit és a lövegek kaliberét jegyezte fel. Az udvarias hadnagy rohant a szél szárnyán tovaszálló papírlap után, de azzal a hirrel tért vissza, hogy a papírt pocsoltyába fujta a szél és így nem tudta visszaszerezni. Mint később kiderült ez nem volt igaz: Austin hadnagy rájött, hogy kémnővel van dolga és a legközelebbi csendőrnök akarta átadni. Az ügyes kémnőnek mindazonáltal sikerült holland területre menekülnie. Innen Angliába küldte Mathesius megbízhatóbb munkatársát, aki azonban alig néhány napi angliai tartózkodás után rögtön rájött, hogy megfigyelik és visszatért Németországba.

(Folytatjuk.)

zonyítványt, mint magántanuló. Ezen bizonyítvánnyal sorba látogatta a mura-közi tanítókat és tanítónőket, valamint a jobb földesgazdákat, ahol ezer és néhány százdinárt szedett össze, de nem fordította tanulásra. Fischer sv. juraj na trnjei plébánosnál, mint teológus mutatkozott be, aki megvendégelte, sőt kocsin Csákovécig szállította. Haramina pusztakoveci tanító lakásáról a téli kabátot lopta el. A bíróság, még néhány tanu kihallgatása után bebizonyítottan vette a vádat és lopásért 4 havi, szélhámosságért 2 havi és csavargásért 1 havi, összesen 7 havi börtönre és ez az első eset az új törvény életbe lépése óta, egy évi kényszermunkára ítélte.

— **Emberöléssel vádolva, felmentették.** A vádirat szerint Horvát Antal ez év márc. 6-án megtámadta, Jancsec István háza közelében Jurcsec Franjot és veszekedés közben hasba szurta, aki a sérülésbe pár nap múlva belehalt. Horvát kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert a kritikus napon amikor hazafelé ment, négyen orvul megtámadták és botokkal ütlegelték úgy annyira, hogy többször a földre esett és védekezésül vette elő zsebkését és a védelem közben nem tudta kit ért a szurás. A következő három vádlott, akit veszekedéssel vádolnak, vallomásuk közben egymással ellenmondásokba keverednek és láthatólag nem az igazat vallják, úgy hogy az államügyész a végső vádbeszéde közben kijelenti, hogy csak az első vádlott és a tanuk vallomása alapján fogadható el az ítélet. A bíróság Horvát Antal paloveci legényt felmentette, mert az önvédelemből szurt, a másik három vádlottat a költségek megtérítésére ítélte. A vádlottakat Dr. Singer prelogi és Dr. Svoboda csákoveci ügyvédek védték.

— **Tűz Mihovlában.** Hétfőn délelőtt egy mihovláni pajtában tűz ütött ki, mely rövid idő alatt teljesen leégett. A tűz a két szomszéd pajtájába is elharapódzott és a bennlevő dolgokkal együtt a lángok martalékává lett. Mint hallani a tüzet az egyik károsult gazda gyöngye elméjű fia okozta. A hatóság megindította a nyomozást.

— **Egyes vidék kulturális elmaradottságának,** egyes személyek megkínzásának a legtöbb esetben nem a kormány az oka, hanem annak alkalmazottja. Állati érzelműek és durvák azon u. n. emberek Melünben (Franciaországban) akik gyönyörködni tudnak a bikaviadalokban, abban, hogy nincs kizárva, hogy a bika a lovat, a viadort felökleli, ha a szuronyokkal való szurkálás fájdalmait el akarja kerülni. Ez ellen volt az ottani Állatvédő Egyesület. (Sok helyre jó lenne az Embervédő Egyesület megalakítása) És mivel minden fáradozásuk az embereket sehogyan sem finomító bikaviadalok ellen kudarcot vallott, az árénát több helyen felgyújtották. A lovas rendőrség áttákkal rohant a gyulások elhárítására, de (mert ki-rendelőjüknél sokkal finomabb érzelműek voltak) a tűzvészt elhárítani nem sikerült. Az Állatvédő Egyesület elnöknőjét, neve: Mádám Dü Gast-ot el-

fogták és letartóztatták. Végeredményben ezen üzleti haszon elérése, a néző közönség durvításával jár még akkor is, ha vértelen a viadal, azaz nem jár az összekinzott bika leszurásával. Mint említettem mindennek nem a kormány az oka. Mit tudnak arról Párisban? Szép vonás és tiszteletre méltó, hogy a saját népük ellene van ezen — nem embernek való — szórakozásnak. Az embervédelemről is kellene gondoskodni és ezen gondoskodást Franciaország határain túlra is kiterjeszteni.

— **Finom, zsirdus, porhanyó, zamatos csak az a kappanhus lesz,** amely kisebb fajtájúaknál legfeljebb fél kg., a nagytestűeknél legfeljebb háromnegyed kilogrammos súlyt ért el a kakas akkor, amidőn kappanozva lett. A kakas egy éj, egy nappal és újból egy éjén át teljesen koplalando. Reá következő napon vigyük az állatorvoshoz, de ha sok van az esetben érdemes az állatorvost kihozatni.

Bucsúzóra Mariskához!

Elmúlt hajnalom:
Te szép napsugár,
Nem látlak én többet
Tégedet soha már,
Pedig csak a szívem
Mindig csak vissza vár.
Fórró szerelmünknek
Rövid boldogsága,
Kacagó éltednek
Fájó kimulása,
Szép ifjúságomnak
Sirját meg is ásta.

Irta: P. L. Montevideo.

ORSZÁG-VILÁG.

— **A Gróf Zeppelin** az utat a spanyolországi Sevilla városából a dél amerikai szárazföldre egészen hatvannégy óra, azaz két és fél nap alatt tette meg. Ezt az utat a gyors járatu óceán gőzök tizenkét nap alatt teszik meg.

— **Kétfejű gyermek.** Bécsben az egyik női klinikán egy bécsi asszony kétfejű gyermeket hozott a világra. A gyermeknek két szája, két arca, négy szeme és négy füle van és a két fej a toroknál találkozik. A gyermek hátgerince kettős. Hogyha az egyik fején az arcot megcsipik, mind a két száj sirásra torzul. Az orvosok nem hisznek a gyermek életben maradásában.

— **Egy híres angol repülőnő.** Amy Johnson huszonkét éves angol repülőnő Londonból Ausztráliába repült egy száz lóerős motorral ellátott repülőgépen. Összesen harmincöt ezer kilométeres utat tett meg s most az ausztráliai szárazföldre fogja átrepülni.

— **Tömeges fagyalt mérgezés Németországban.** Németország több városában az utcai árusok fagyaltjától sokan megbetegedtek, különösen gyermekek, kiket ápolásra kórházba kellett szállítani. A vizsgálat eddig megállapította, hogy a fagyalt paratífusz bacillusokat tartalmazott s a betegséget az okozta.

— **Kínában ez év január óta kétszáz ezer gyermek halt éhen.** Mintegy nyolcvanezer asszonyt és

leányt eladtak 2–3 dollárért, hogy az árán élelmiszert vásároljanak.

— **Uj Rókus kórház Budapesten.** Az új kórház a Tisza Kálmán téren fog felépülni. A kórház ezerhatszáz ágyas lesz, nyolcvankét orvossal, százötven magasabb kiképzésű ápolónővel, nyolcvan apácával, hetven világi ápolónővel stb. A kórtermek tíz ágyasak lesznek legfeljebb. A kórháznak lesz gyermek gyógyászati osztálya is és különösen szem előtt lesz tartva, hogy a kórház az orvosnevelési céloknak is megfeleljen.

— **Ejtőernyővel leugrott a repülőgépről egy akrobata.** Amerikában Los Angelesben egy ejtőernyőakrobata nyolcezerháromszáz méter magasságban kiugrott a gépből. Az akrobata gázmaszkkal volt felszerelve, de ennek ellenére elvesztette eszméletét s csak közvetlenül a földreérése előtt tért magához. Leszállás közben az egyik keze lefagyott. Az eddigi legmagasabb kiugrás nyolcezerszáz méter volt, tehát az utóbbi ugrás világrekord volt.

— **Összeomlott Genovában a kivándorlási palota.** Genovában nagy szerencsétlenség történt. A kivándorlók számára van itt egy kivándorlási otthon, egy ötemeletes nagy házban. Este mikor már a kivándorlók, vagy kétszázötvenen lepihentek, beomlott a harmadik emelet mennyezete. Ez volt az első, de még a kisebb baj. Innen még az emberek valahogy elmenekültek, jöttek tűzoltók, mentők stb. s azon fáradoztak, hogy alátámasszák az épületet. Munkaközben történt aztán a főszerencsétlenség, mert az épület már most egészen összeomlott s még a segítő embereket is magaalá temette. Óriási sötétség s porfelhő lett, csak a sikoltozásokat lehetett hallani, menteni alig lehetett valamit is. Még nem tudni pontosan mennyi a halott és a sebesült, de bizonyos, hogy sok. Az épület tulajdonosát letartóztatták.

— **Vesztségben halt meg** a becskeréki kórházban két felnőtt egyén, kiket ezelőtt 4 és 5 hónappal mart meg a veszett kutya. A védőoltásokat elmulasztották azonnal kérni a marás után s most tört ki rajtuk a baj, végre rettenetes kinszenvedések között meghaltak.

— **Angol főiskolai tanulók** tiltakoznak a katonai kiképzés ellen. Harow városban levő régi főiskolában a háboru után bevezették a katonai kiképzést. Most ez ellen tiltakoztak a diákok s háromszázan sztrájkba léptek s reménylik, hogy így fognak eredményt elérni a kötelező katonai oktatással szemben.

— **Mussolini telefonon beszélt egy kaliforniai repülőgéppel.** A repülőgépen huszonnégy utas volt, köztük az olasz konzul is. Mussolini miniszterelnök a Villa Forloniában levő dolgozó szobájában ült közönséges távbeszélő készülékével.

Los Angeles és Róma között a távolság 13.500 kilométer s a beszélgetés kitűnően sikerült.

— **Hétszeres halálbüntetés egy gyilkosra.** Brombergben (moszkvai hír szerint) egy Komiczni nevű gyilkos ügyében ítékeztek, aki megölte szüleit és öt testvérét. A gyilkos fiatalember maga is halált kért magának, mert — mint mondotta szegyet hozott hazájára, családjára és szülővárosára. A bírák hétszeres halált mondtak ki rá.

— **A Vezuv tűzhányó** Nápol városa mellett kitört s ismét működésben van. A látvány csodálatosan szép. A láva még eddig nem tett kárt.

— **Grácban Mara Brigitta** huszonöt éves elvált asszony 8 éves fiával és 9 éves leányával felment a városi menhely negyedik emeletére, onnan a gyermekeket az ablakból letaszította, azután maga is leugrott. A gyerekek meghaltak, az asszony állapota reménytelen. Tettét azért követte el, mert az apa el akarta tőle venni a fiút.

— **Romániában a moreni tűz** már negyven petroleum szondát — kutat fenyeget felrobbanással. Mentés lehetetlen a gázok roppant ereje miatt.

— **Egy angol feltaláló repülő vasutat szerkesztett.** A kocsik egy sinen függenek s légcsavarok hajtják, amelyeket villamosság vagy benzin hoz működésbe. Ha beválnak az új kocsik, akkor a közlekedés terén nagy változások lesznek.

— **Tízmillió dohány palánta** forog veszedelemben a sáskák miatt a sztolaci kerületben. A dohány monopolum harmincezer dinárt utalt ki a sáska veszedelem leküzdésére.

— **Jugoszláviából az 1930-31. évben négyszázan vándorolhatnak ki az Egyesült Államokba.** Az amerikai konzulátus értesítette a szociálpolitikai miniszteriumot, hogy az 1930—1931. évben Jugoszláviából körülbelül négyszázan vándorolhatnak ki az Egyesült Államokba. A vizumok közül kétszázat a zágrebi, kétszázat pedig a beográdi konzulátus fog kiállítani. A vizumok kiadásánál azok fognak előjogokban részesülni; akiket ez a törvény értelmében megillet. Az amerikai konzulátustól kapott értesítés alapján, a szociálpolitikai miniszterium átiratot intézett az összes bánóságokhoz és felszólította őket, hogy küldjék be az Amerikába kivándorolni szándékozók kérvényeit. Együttal meghagyta azt is, hogy minden bánóság legfeljebb nyolcvan kérvényt küldhet be.

Terjessze és olvassa a „Muravidék“-et!

A cigánylegény szerencséje.

Egy magyarországi újságban olvassuk a következő vidám históriát. A nők világszövetségének több száz tagja tartózkodik néhány nap óta Magyarországon Közülök öt amerikai hölgy autón elrándult Mezőkövesdre, hogy a híres Matyó népviseletet meglássák. Vissza jövet Gödöllő környékén egy tizenhét éves cigánygyerek kapaszkodott fel az egyik autóra hátul s több ideig ott kuporgott az autón e potya utas. Az amerikai hölgyeknek igen tetszett ez az eset s kérdezték a fiútól, hogy kicsoda, hová való? A cigány gyerek a világon semmit sem tud magáról, csak azt, hogy ő kóbor cigány, nem tartozik sehová, se apja, se anyja, azt se tudja hol született. A vendégek közül egy gazdag, gyermektelen hölgy hirtelen gondolt egyet s elhatározta, hogy a fiut magához veszi. Így a fiu bekerült az autóba, azután a budapesti hotelbe, most pedig gondoskodnak neki utlevélről s elmegy a dúsgazdag amerikai hölgygel új hazájába.

Torma.

Az emberismerő.

„Én csak szembe nézek az emberekkel s máris tisztában vagyok azzal, hogy mit gondolnak rólam!”

„No, és ilyenkor nagyon szégyenli magát, ugye?”

Szivesség.

„Gyerekek, keressétek meg a zzebkendőmet, aztán hozzátok ki a kertbe.”

„Most nem lehet, édes apa! Mi játszunk itt bent. Inkább küld be az orrodát!”

Füredéskor.

Urakat és hölgyeket látott fürdeni a cigány s nagyon elcsudálkozott a sok különféle fürdő kosztümön.

Egyszer csak így szólt a feleségének:

„Nézd csak, de balandak az urak! Ezek felöltöznek mikor ferdenek, mi meg levetkezünk!”

Gazdálkodás.

Ha a lovad bagózik, az összerágott falatot kilöki a szájából, ne kuruzsold, ne vágasd fel a szápadlását, ne fogd meg durván a nyelvét, mert több kárt csinálsz magadnak mint amekkora már van. 20-50 dinárért ne kockáztasd a lovad 3-5000 söt 7 ezer dinár értékét, menj vele állatorvoshoz! A minap egy ló nyelvcsontját eltörték, mert a fogak reszelése közben azt durván félre nyomták. Ami a legostobább az esetről, hogy a lónak nem a foga fájt, hanem a garatja és a mandulája. Egy kisebb bajból nagyobb, egy betegségből kétfő lett.

Ha jó szénát kívánsz, akkor kaszálj, amikor a rét füvei remélhető virágzásuk háromnegyed részét elérték. Ne várd meg elvirágzik a fű, mert

akkor kicsi tápértékű szalmát fogsz kaszálni. Amit nyersen, frissen birsz etetni, add nyersen, mert abban több a vitamin, hasznosabb az állatnak. Csak akkor, ha nincsen természetes takarmányod adj konzerváltat, amilyen a széna, amely messze mögötte marad a fűnek. A lekaszált friss fű sem olyan jó, mint a természetesen lelegelt.

Közgazdaság.

Olcsó utazás Budapestre és vissza. 1930. május 25.-től szeptember 1.-ig. Fenti idő alatt a magyar határvizum nélkül léphető át és a vizum Budapesten 67 százalékos kedvezményrel (egy harmad árban) szereshető be. A vizum két havi tartózkodásra jogosít. Ugyancsak a fenti idő alatt a Budapestre és vissza való utazásnál a magyar vasutak és a Dunagőzhajózási Társaság expressz hajói 50 százalék díjmérséklést engedélyeznek. A vizum nélküli utazásra a vasuti és egyéb kedvezmények igénybevitelére jogosító igazolványok a budapesti *Vallásügyi Kiállítás* alkalmából kerülnek kiadásra és a kiállítás megtekintésére is jogosítanak. Ezek az igazolványok darabonként negyven dinár portó beküldése ellenében kaphatók: Csakovecen Hoffman Elemérnél, *Murszka Szobotán pedig Prekmurska Bankánál.* Ezen igazolványok alapján a kedvezményes vizum előre is beszerezhető a beográdi Magyar Kereskedelmi képviselőlet útján.

A magyar gazdasági érdekeltségek a vizumkénszer megszüntetését kívánják. Teljes erővel szorgalmazni fogják a vizumkénszer megszüntetését és amennyiben ennek sürgős keresztül vitele nem volna lehetséges, akkor azt fogják kérni, hogy oly határátlépési igazolványok állítsanak ki, amelyek felmutatása mellett a kedvezményes vizum befizetése mellett a határ átléphető legyen. Ezirányban a szomszédos államokkal megkezdik a tárgyalásokat.

A földmívelésügyi minisztérium részletes jelentése a vetések állásáról. Drávai bántás: Nagyon jó: a buza, árpa, rozs, kétszeres, köles, főzelék, len, kender, kaszálók, here; jó és nagyon jó között: marha, répa, szőlő, alma, körte; gyenge a szilva, dió. Tehát általános jó termésre van kilátás. Nagyobb elemi károk eddig nem voltak. A károkozó állatok, a mezei egerek Prekmurje egyes vidékein okoztak nagyobb kárt, rozsban és buzában. A jószág állapota megfelelő. (A jelentés még a június 1. jégeső és vízáradás előtt lett kiadva s erről nem emlékezik meg.)

A husfeldolgozó ipari szövetség panasza. Gyors segítséget kér a kormánytól, mert válsággal küzd. Ennek oka részben a sertésenyésztés gyenge minősége, a baromfi és a marha tenyésztés hanyatlása. Felhozzák még azt is, hogy különösen az osztrák határ mentén sok kisebb vágóhid és mészáros van, akik levágott hus kivitelével foglalkoznak és rosszabb mi-

nőségű áruval; illetve annak kiszállítással ártanak a nagy iparnak. A husfeldolgozó ipari szövetség ez érdekbem memorandumot nyújtott át a kormánynak terjedelmesen vázolván a helyzetet.

A nemzetközi tőzsjátszó. A múlt hét folyamán elég jó volt, az érdeklődés emelkedő árak mellett élénk volt.

A nemzetközi piac válsága általában növekszik. Nagy készletek vannak, csökkenő fogyasztással szemben a legtöbb országban.

Dohány termelés. A monopol igazgatóság 1930-ra tizenhét millió kilogramm dohány átvételét jelzi. Ennek a mennyiségnek megfelelően osztották fel a termelhető területek között. A folyó gazdasági évben egy és félmilliárd dohány palántát ültetnek.

Kormányrendelet a jugoszláv-magyar határforgalom rendezéséről. A rendelet a kettős birtokosokra vonatkozik s már életbelépett. Az igazolványok kiadását a hatóságok megkezdték. A határrendőrségek három havonként értekezletet tartanak, megbeszélnek a határ forgalmi kérdéseket. Az értekezlet tagjai egyenruhában is megjelenhetnek, de fegyvert nem viselhetnek.

Gyógynövények szedése. Ideje május-június. Különösen fontos a háznál a székfűvirág-, pipitér-, vagy kamilla, melyet sokféleképpen s sok bajban használnak. Csak a virágot kell szedni, szár nélkül, a virág pedig már félig kinyitva legyen. Vékony rétegben, papíron, szellős helyen gyorsan kell megszáritani, de nem a napon. Különben nem lesz értékes.

A földadó kivetése. A földadóra vonatkozó új rendelkezések lényeges enyhítést tartalmaznak. Az adó csökkentés január 1.-től visszamenőleg érvényes s ettől az időtől kezdve csökken a földadó pótléka és kiegészítő adója is. Az adó leszállításnak, tehát a pótdadó csökkenésének hatása lesz a bántások-, városok-, és községek költségvetésére is. Az állami adó kisebbedésével kisebbednek természetesen a pótlékok is, tehát az önkormányzatok bevételeiben apadás fog előállni. Ezért Zsivkovic Petár miniszterelnök-belügyminiszter úgy intézkedett, hogy a bántások költségvetésében előirányzott különféle személyi természetű kiadások végrehajtását fel kell függeszteni. A személyzeti kiadások apasztásával akarják tehát a bántási költségvetések egyensúlyát fenntartani.

Az osztrák gabona monopólium. Miután Ausztria lassan tartja a folyamatban levő tárgyalások tempóját, arra törekszik, hogy gabona monopólium behozatalával érje el azt hamarosan, amit a kereskedelmi szerződések revíziójával szándékozott elérni. Ugyanis, ha Jugoszlávia és Magyarország nem egyezik bele abba, hogy lisztjét és gabonáját Ausztria tetszés szerint visszaszoríthassa, akkor az osztrák szövetségi kormány életbe lépteti a gabonamonopóliumot.

Magyar jóvátételi mozdonyok első csoportja, számszerint 135 drb, Jugoszlávia részére megérkezett. A mozdonyok szűkvágányúak és azért ezeket a boszniai vonalakon használtatják, hol eddig nagy hiány volt.

Aszbeszt bányára bukkantak Kamnikon, mintegy 30 cm. vastagságú rétegben, s a legfinomabb minőségben.

Prodajem Drešgarnituru na isplatu Lokomobil Linkolu Engl. fabrikat 5 HP. Dreš 120 Umrath obe u pogonskom stanju. Takodjer Dreš Schutlewort na kugelagere u dobrom stanju. S. SINGER, ČAKOVEC.

Szlovénul és magyarul beszélő ügyes segéd

Julius elsejére felvétetik WORTMAN BENJ rőföske-reskedésében Dol. Lendaván. Ugyanott egy tanonc is felvétetik.

Jobb házból való varóleányt tanulóknak és egy női segédet felvétetik SIMON EMILNÉ varóda M. Sobota.

HALLÓ! HALLÓ!

ANA CÖR borkereskedésében

MURSZKA SZOBOTÁBAN

ALEKSANDROVA CESTA 2.

kaphatók a legjobb cseh gyártmányu **gépszijjak** mindenféle szélességben. Minden darab szijjért a gyár garatál.

Ugyanottan kaphatók mindennemű bőr és cipész kellékek a legjobb minőségben és a legolcsóbb napi árban. 12

MODERNI AUTO!!

NOVA

AUTOTAKSA!

TRAUTMANN FRANZ

MURSKA SOBOTA.

Telefon broj: 30.

MODERNI AUTO!!

SOLIDNE CENE! SOLIDNE CENE!

Rádiók

rádió alkatrészek

akkumulátorok

legjobb **Kerékpárok**

világhírű **Varrógépek**

jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és gépkereskedésében

Murska Sobota.